

19. august 2022

UKA 2022/78

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Meeqqanut ikiorsiinerit pigasuartuunngitsut timikkut aammalu tarnip pissusaat pillugu immikkoortortaarfimmut innersuunneqarnermiit annerpaamik qaammat ataaseq ingerlasimanissaanik anguniagalimmik innersuussinissaq kisitsisilersuinissarlu siunertaralugu tarnip pissusaa pillugu aammalu meeqqat timikkut nakorsiartarfianneersunik sukkasuumik suligasuartussanik suleqatigiissitaliornissamik Naalackersuisut pilersitsinissaat siunertaralugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Suleqatigiissitap taamatuttaaq aningaasatigut sulisutigullu pisariaqartitat ersarissassavaat. Suleqatigiissitap innersuussassat kisitsinerillu UPA 2023 nallertinnagu naammassisimassavaat.
(Inatsisartunut Ilaasortaqaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Tungavilersuut

Meeqqat ikiorserneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqarput. Meeqqat peqqinnartumik sammisaqartinneqarnissartik pinaveersaartinneqarnissartillu pisinnaatitaaffigaat. Tamanna Naalagaaffeqatigiit meeqqat pillugit pisinnaatitaaffiini allaqqavoq. Kisianni meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullissivik, MIO ilisimasai naapertorlugit Kalaallit Nunaat meeqqat pillugit pisinnaatitaaffiinni 17-nit malinngilai.

Naalackersuisut nassuiaateqarnikuupput isumaqatigiissutaasimasuni sorliit malinneqarnersut iluamik ilisimaneqanngitsut kisiannili Kalaallit Nunaat pisinnaatitaaffiit maleqqissaassagunikkitt 300.000million koruunit missingerlugit pisariaqartinneqassasut.¹ Naalackersuisut Inatsisartut ukiaanerani ataatsimiinnissaannut immikkoortortamut periusissamik saqqummiinarput.

Isumaqarpunga sumi pisariaqartitsisoqarnersoq nalunngikkutsigu aallartiffissaqarlutalu periusissiamut utaqqisariaqanngitsugut. Inatsisartuni ukiut arfineq marluk qaangiussimalerput isumaqatigiissummut ilanngunnissatsinnik, periusissiamillu sanassasugut. Oqaqqissaanga; ukiut arfineq marluk qaangiupput. Piffissaq ingerlatillugu ilisimaqqissaarparput meeqqat tarnikkut ikiorserneqarnissaminnik utaqqiinnartut. Tarnikkut ikiorserneqarneq sutigut tamatigut eqqissiviilliornermut tarnikkullu nappaappaateqarnermut siunissamilu pinaveersaartitsinermut iluaqutaasinnaapput, taamaattumillu meerartagut inuusuttagullu ikiorsernissaannut utaqqinnarsinnaajunnaarpugut.

Ilumoorinnaangilaq meeqqat inuusuttullu ikiorserneqarnissaminnut pisariaqartitsinertik ukiorpassuit utaqqisariatassagaat. Nalunngisama ilagaat ilaqutariit arlallit ukiut arlallit utaqqisariaqarsimasut, Nuummilu ilaqutariit meerartallit qaammat ataatsimiit marlunniillu sivisunerusumik utaqqisariaqartarsimasut – isumaqarporlu Naalackersuisut akissutaaniit sivisunerusumik². Aamma ilisimavara Naalackersuisut peqqinnissaqarfimmiit paasissutissat ingerlateqqissimasaanniit MIO

¹ [Naalackersuisut: FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaata inatsisinnngortinnissaa akisussagaq | KNR](#)

² [Microsoft Word - Besvarelse af Â§ 37 spÃ, rgsmÃI 055 2021 fra Demokraaterne om sundhedsvÃ, senet m.m. gl{F2#65069366#2#64386857#9} \(ina.gl\)](#)

ilisimasaaniit allaanerusut. Pisiusiq imaappoq, MIO suleqatigalugu nalunaarussiaq VIVE-miit suliarineqarsimasoq naapertorlugu, meeqqat tarnikkut ikiorserneqarnissaminnik periarfissaqannginnerat utaqqisarnerallu sivisunerusartoq³. Tamanna ajuusaarnarluinnarpoq.

Meeqqagut siunissaraagut. Siunissami nunarput siuariartortissagunikku peqqinnissaat pisinnaaluarnissaallu qulakkeertariaqarparput. Inuiaqatigiinni pisuussutit annersaraat. Nipangerluta isiginnaaginnarsinnaanngilarput ilaqutariit meerartallit piffissaagallartillugu ikiorserneqartannginneq aallaavigalugu nunatta avataanut nuuttariaqartartut. Anaanat ataatalu meerartaqarsimagaangamik tarnikkut timikkulluunniit innarluutilinnik ulluinnarni angerlarsimaffik ataqatigiissinniarlugu assoroorsinnaasarput.

Naatsumik oqaatigisariaqarparput inuiaqatigiisugut pisariaqartitsinerit aallaavigalugit tamanut ikiuisinnaanerput killeqarpoq. Ilai iluatsitsisinnaasarput, angajoqqaq eqaatsumik sulisinnaaguni meeqqallu pisariaqartitai naapertorlugit toqqissisimatitsisinnaaguni. Kisianni pissutsit tamarmik taamaanngillat. Inuiaqatigiittut namineq qanoq isigerusunnerluta qiviartariaqarput. Demokraatit tassunga nalorninngillat. Nunatsinni pisariaqartitsineq aallaavigalugu ilaqutariinneq ajornanngitsuusariaqarpoq. Meeqqat namminerminnut inuiaqatigiinnullu tunniussaqaarsinnaanngorlugit meeqqat atuarfianni malinnaalluarsinnaanngorlugit, ilinniarsinnaanngorlugit, ataatsimoorussani sammisaqartitsinerut, peqatigiiffinnut peqataanernut timersornernullu ilaasinnaanngorlugit tarnikkut peqqissuunissaat qulakkeertariaqarparput.

Naalackersuisut paragraf 37 naapertorlugu apeqquteqaammut akinerminni erseqqissaatigaa meeqqanut inuusuttunullu tarneq pillugu immikkoortortaarfik ingerlalluartinnaaraanni qanoq akeqassaneramik suli kisitsisoqarsimanngitsoq, taamaattoqassappat tarneq pillugu immikkoortortaarfik tamaat qularnaarneqaqqaartariaqarmat⁴. Taamaattumik naatsorsuutigisinnaanngilarput peqqinnissaq pillugu isumalioqatigiissitaq immikkoortortaq una pingaarutilik immikkut isiginiarumaaraa. Suleqatigiissitamik pilersitsinerup meeqqap ilaqutaasullu tarnikkut ikiorserneqartarnissaat pillugu tarneq pillugu nakorsiartarfiup timikkut nakorsiartarfiup sinneraniit avissaartillugu immikkoortortaqarfinngornissata, soorlu ilaqutariinnut immikkut nakorsiartarfik, pitsaaqutissai ajoqutissaalu immikkut misissorsinnaassammatigit.

Isumaqarpunga suleqatigiissitamik pilersitsineq aningaasatigit missingersuutit iluanni atuutsinneqarsinnaasoq, ingerlariutsip pioreersumi sulisut akunnerminni suleqatigiissitaqareemat, ilisimasaallu utaqqisunik ikilisaanissamik meeqqallu inuusuttut pigasuartuunngitsumik inissisimasut innersuunneqarnermiit qaammat ataaseq qaangiussimatinnagu ikiorserneqareernissamut neqerooruteqarnissamut periarfissanik misissuisinnaasunik. Immikkut eqqaavara pigasuartumik ikiorserneqartariaqanngitsut peqqutigalugu akissutini pigasuartumik ikiorserneqartariaqartut immikkut isiginiarneqareermata. Taamaattumik pigasuartumik ikiorserneqartariaqartut siunissami utaqqisut ikilinissaat naatsorsuutigineqareersinnaammat.

³ https://mio.gl/wp-content/uploads/2022/02/GL_301312_Born-og-unges-adgang-til-psykisk-hjaelp_grl-udgave_PDF-UA.pdf

⁴ https://ina.gl/documents/para3637/2021/svar/055_2021_sundhedsvaesenet_ANWA_akissut.pdf

Suleqatigiissitaq suliassaq pingaarnersiugassaralugu peqqunqassaaq, naatsorsuutigineqarsinnaallunilu suliassat allaniit tigusissasoq. Isumaqarpungalu politikkip tungaaniit meeqqat inuusuttullu angajoqqaat ilanngullugit immikkut pingaarnersiorneqartariaqartut. Taamaattumik inuttatigut aningaasatigullu nukissanik pisariaqartitsinerput aamma taamatu ersersitsigu. Naatsorsuutaasinnaavoq innersuussutit siniffiit amerlineqarnissaanik nakorsiartarfimmilu ingerlariutsit annertusarneqarnissaanik imaqarnissaat. Taamasilluni aamma siunissami tarnikkut ikiorsiisarfiit naammassinissaannut aaqqissuussaanikkut pisariaqartitat ersarissarneqariissapput, politikikkikullu aaliangerneqassalluni pingaarnersiuneq aallaavigalugu meeqqat inuusuttullu ullumikkormiit sukkanerusumik ikiorserneqartalissasut.

Taamatut oqarlunga Naalakkersuisut akissutaat partiillu sinnerisa oqaaseqaatissaat qilanaaraakka.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Suleqatigiissitamut aningaasartuutissat 500.000 koruunit qaangernissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiuteqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissai

Soqanngilaq